

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžso/46/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200048
Dátum vydania rozhodnutia: 07.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6014200048.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná, a.s. so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému: JUDr. Ján Čipka so sídlom Partizánska 197, 981 01 Hnúšťa, SKP úpadcu Ing. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., o určenie pohľadávky vo výške 652,82 Eur čo do vymáhateľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/4/2014-25 zo dňa 02.04.2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/4/2014-25 zo dňa 2. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určiť, že v konkurznom konaní č. 2K/58/2013 na majetok úpadcu: Ing. V. Z., nar. XX.XX.XXXX., bytom J., popretá pohľadávka Sociálnej poisťovne v celkovej výške 652,83 Eur prihlásená pod poradovým č. 2 vo výške 115,42 Eur; pod poradovým č. 3 vo výške 537,40 Eur sa považuje za zistenú v celom rozsahu čo do vymáhateľnosti.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že z pripojeného spisu Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2K/58/2013 (konkurzný spis) mal súd zistené, že súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu dlžníka Ing. V. Z.. Uznesenie sp.zn. 2K/58/2013 zo dňa 30.09.2013, o vyhlásení konkurzu, bolo zverejnené v obchodnom vestníku č. 192/2013 dňa 04.10.2013. Žalobca si v konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok č. 1 v celkovej výške 1 663,56 Eur ako inú pohľadávku, ktorá bola prihlásená dňa 18.10.2013 do konkurzného konania sp. zn. 2K/58/2013. Platobným výmerom č. 200-19-4101/99-1-116 zo dňa 30.07.1999 bolo Ing. Jaroslavovi Blahovi - RENO, J. predpísané k úhrade na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení od 01.08.1993

do 31.12.1993 poistné v sume 4 845,- Sk a penále v sume 3 833,- Sk, spolu 8 678,- Sk. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňom 20.08.1999. Ďalším rozhodnutím sociálnej poisťovne zo dňa 30.07.1999 bol vydaný platobný výmer č. 200-19-4101/99-1-117, na základe ktorého Sociálna poisťovňa, pobočka v Lučenci prepísala Ing. Jaroslavovi Blahovi - RENO, J. k úhrade penále vo výške 16 190,- Sk. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňom 20.08.1999.

Ďalej krajský súd uviedol, že v konkurznom konaní sp. zn. 2K/58/2013 vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici si žalobca uplatnil na základe súhrnnej prihlášky na zabezpečenie pohľadávok pod poradovým č. 2 pohľadávku vo výške 288,05 Eur, po čiastočnej úhrade 115,42 Eur. Pod položkou č. 3 si uplatnil pohľadávku vo výške 533,40 Eur.

Z podania žalovaného zo dňa 18.12.2013, ktoré bolo adresované žalobcovi súd zistil, že vo veci sp. zn. 2K58/2013 správca konkurznej podstaty podľa § 32 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii oznámil žalobcovi, že pohľadávky pod poradovým č. 2 a pod poradovým č. 3 v súhrnnej výške nezabezpečených pohľadávok z 15.10.2013 poprel tieto pohľadávky pre nevymáhateľnosť s poukazom na ustanovenie § 30, § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni.

Podľa názoru súdu v danom prípade sa jedná o žalobu podanú podľa § 32 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii (incidenčná žaloba). Jedná sa o určovaciu žalobu v zmysle § 80c O.s.p., pričom sa nevyžaduje preukazovať naliehavý právny záujem veriteľa na podaní žaloby, pretože ten je daný ex lege do zrušenia konkurzu. Veriteľ sa v určovacej žalobe môže domáhať vymáhateľnosti pohľadávky, ak bola popretá jej vymáhateľnosť.

Argumentácia žalobcu o nemožnosti popierať pohľadávku bola zdôvodňovaná ustanovením § 32 ods. 19 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Z judikatúry súdov vyplýva záver, že prihlásenú pohľadávku je možné poprieť bez ohľadu na to, či bola veriteľovi priznaná právoplatným alebo vykonateľným rozhodnutím súdu, alebo iného príslušného orgánu, poprípade či o nej prebieha doteraz neskončené konanie (napr. rozsudok NSSR sp. zn. 30Obo 71/2007). Žalovaný poprel vymáhateľnosť pohľadávky s poukazom na ustanovenie § 30, § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni (z dôvodu premlčania).

Aj podľa § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni, ako aj podľa ods. 3 a § 147 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, právo vymáhať poistné sa premlčí za 6 rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo. Zákon č. 461/2003 Z.z. nadobudol účinnosť od 01.01.2004. Zákon č. 274/1994 Z.z. bol zrušený zákonom č. 461/2003 Z.z. O platení poistného, ako aj o sankciách za nesplnenie povinnosti platiť poistné bolo v danom prípade rozhodnuté právoplatne podľa zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni. Vzhľadom k tomu, že o poistnom, ako aj o sankciách za nesplnenie povinnosti platiť poistné sa rozhodlo do 31.12.2003 je potrebné postupovať podľa predpisov účinných pred 01.01.2004. Súd vychádzajúc z predložených dôkazov dospel k záveru, že v súvislosti s § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni došlo k premlčaniu vymáhania pohľadávok žalobcu, právo vymáhať poistné sa premlčí za 6 rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia alebo platobného výmeru, ktorým sa poistné predpísalo. Premlčacia lehota uplynula dňa 20.08.2005. V dôsledku uplatnenej námietky premlčania došlo k strate vymáhateľnosti pohľadávok, preto ich nemožno uspokojiť v rámci konečného rozvrhu.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a určil, že v konkurznom konaní sp. zn. 2K/58/2013 proti žalovanému JUDr. Ján Čipka SKP úpadcu Ing. V. Z. sa pohľadávka vo výške 653,82 Eur považuje za zistenú v celom rozsahu čo do vymáhateľnosti.

Namietal, že krajský súd vo svojom rozhodovaní nesprávne aplikoval ustanovenia zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení a tiež nesprávne vyhodnotil dôkazy predložené súdu.

Ďalej žalobca poukázal na to, že z právneho hľadiska je podstatné, čo žalovaný poprel. Podľa písomného

oznámenia žalovaného o popretí pohľadávky zo dňa 11.11.2013 je zrejme, že žalovaný v procese popierania pohľadávok poprel právny dôvod a výšku pohľadávky. Uvedené popretie bolo zapísané v zozname pohľadávok a uložené na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2K/58/2013.

V uvedenom prípade je podľa žalobcu zrejme, že zákon v § 32 ods. 19 ZKR rieši účinky rozhodnutia iných orgánov verejnej moci. V ustanovení § 32 ods. 13 ZKR bola určená príslušnosť súdu, ktorý je príslušný na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia aj v konaní o určenie tejto pohľadávky. Teda krajský súd mal vychádzať z ustanovenia § 32 ods. 19 citovaného zákona, keď veriteľ, ktorý má vykonateľnú pohľadávku má aj zvýšenú právnu ochranu a jeho pohľadávka sa považuje za zistenú. Z uvedeného dôvodu nie je možné v tomto procese aplikovať rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obo 71/2007.

Podľa názoru žalobcu taktiež zdôvodnenie súdu, že § 32 ods. 19 ZKR sa vzťahuje na rozhodnutie súdu v incidenčnom konaní by v praxi taktiež neprichádzalo do úvahy, pretože § 32 sa vzťahuje na proces popierania zistenia pohľadávky a výsledok incidenčného sporu je časovo a vecne následkom aplikácie § 32.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Opätovne uviedol, že pri preskúmaní pohľadávok, ktoré si žalobca prihlásil do konkurznej veci úpadcu Ing. V. Z. alovanej jeho pohľadávky s poradovým číslom 2, 3 v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 48, 49 poprel, pretože dospel k záveru, že v súlade s ustanovením § 30, § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni tieto nie je možné vymáhať. Pohľadávky veriteľa - žalobcu považuje žalovaný z hľadiska právneho dôvodu a výšky za zistené, avšak pre premlčanie práva na ich vymáhanie, nemôžu byť v konečnom rozvrhu uspokojované. Žalovaný poprel vymáhateľnosť pohľadávky a nie právny dôvod a výšku pohľadávky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 07.12.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 10Sžo/46/2015 zo dňa 06.10.2016 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpil účastník: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484 a na jeho miesto vstúpil účastník: Slovenská konsolidačná, a.s., Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p. súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať

zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že podstatou súdneho prieskumu odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určiť, že v konkurznom konaní sp. zn. 2K/58/2013 na majetok úpadcu: Ing. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., popretá pohľadávka Sociálnej poisťovne v celkovej výške 652,82 Eur prihlásená do konkurzu pod poradovým č. 2 vo výške 115,42 Eur; pod poradovým č. 3 vo výške 537,40 Eur sa považuje za zistenú v celom rozsahu čo do vymáhateľnosti.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu administratívneho spisu má odvolací súd za preukázané, že uznesením Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2K/58/2013 zo dňa 23.09.2013 zverejnenom v obchodnom vestníku č. 187/2013 dňa 27.09.2013 začalo konkurzné konanie voči dlžníkovi Ing. V. Z.. Uznesením Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2K/58/2013 zo dňa 30.09.2013 zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 192/2013 dňa 04.10.2013 súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a do funkcie správcu ustanovil JUDr. Jána Čipku. Sociálna poisťovňa, ústredie prihlásila svoju pohľadávku súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok v celkovej výške 1 663,56 Eur ako inú pohľadávku zo dňa 15.10.2013, ktorá bola doručená správcovi konkurzného konania JUDr. Jánovi Čipkovi dňa 18.10.2013 do konkurzného konania vedeného pod sp. zn. 2K/58/2013. Žalovaný - správca konkurznej podstaty oznámil žalobcovi potvrdenie o zapísaní pohľadávok do zoznamu pohľadávok. Správca konkurznej podstaty listom zo dňa 18.12.2013 žalobcovi oznámil popretie pohľadávok uplatnených súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok pod č. 2 a pod poradovým č. 3 pre nevymáhateľnosť s poukazom na ustanovenie § 30 a § 24 ods. 3 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa preto s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd, na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva:

V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd konštatuje, zhodne so záverom žalovaného, ako aj so záverom krajského súdu, že žalovaný správne poprel pohľadávky pod poradovým č. 2 a č. 3 v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým č. 48 a č. 49 z toho dôvodu, že dospel k záveru v

súlade s ustanovením § 30 a § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni, že tieto nie je možné vymáhať a to z dôvodu premlčania.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni, že právo sa premlčí za 6 rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia alebo platobného výmeru, ktorým mu bolo toto poistné predpísané. Právo vymáhať poistné a penále sa premlčalo najneskôr do dňa 20.08.2005 z dôvodu, že rozhodnutia, ktorými sa poistné predpísalo, nadobudli právoplatnosť dňa 20.08.1999. V dôsledku uplatnenej námietky premlčania došlo k strate vymáhateľnosti pohľadávok, a preto ako uviedol správne krajský súd ich nemožno uspokojiť v rámci konečného rozvrhu.

Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutia vyvrátili, jeho odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a preto s poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému právo na náhradu trov zo zákona neprináleží.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.